

Domácí balzám na kůži s včelím voskem

Samozřejmě si můžete koupit běžný balzám na kůži, ale pro mnohé malé výrobce je zajímavá zkušenost si připravit vlastní, obzvláště když to není složité. Snad tyto informace někomu ušetří čas a nepovedené experimenty. Pro ostatní je samozřejmě možné si koupit balzám v obuvi, jezdeckých potřebách nebo přímo od výrobce (např. Bang z české produkce – rozumný poměr cena/výkon). Při svém testování jsem si udělal cca 30 vzorků různých směsí a poměrů, zde je výsledek zkoumání. Pro jednoduchost byli většinou testovány varianty 3 složek nejčastěji v poměru 1 : 1 : 1, což se ukázalo, jako optimální, úpravy jsou však možné podle individuálních nároků uživatele.

Složky balzámu:

1. impregnace

a) včelí vosk (seženete ve včelařských potřebách nebo u včelaře)

2. mazivo/ředidlo

a) vaselina alba neboli petrolejová vazelína, petroleatum (seženete v lékárně) – se ukázala jako nejlepší, balzám byl dobře roztíratelný, nekazí se, hezky vsakuje. Můžete použít i rostlinné vazelíny různého původu, ale jejich cena je výrazně vyšší a prodej pouze ve specializovaných kosmetických obchodech.

b) sádlo nesolené (seženete v masně) – varianta pro příznivce historie, kdy petroleatum nebylo k dispozici. Má o něco málo horší vlastnosti, ale stále byl výsledek velmi dobrý. Lze předpokládat o něco horší stálost v průběhu času, ale asi nic výrazného, jeli součástí převařené směsi.

3. olej/výživa (seženete ve specializovaných prodejnách barvy a laky)

a) medicínální parafínový olej – nejlepší výsledek. Je bezbarvý, bez zápachu, je v průběhu času stabilní.

b) lněný nebo konopný olej – varianta pro příznivce středověké historie, balzámy byli vždy tužší a hůře roztíratelné než u petrolejového, ale použitelné. V případě užití by bylo asi vhodné trochu upravit poměry, tedy ubrat vosku.

d) paznehtový olej (neatsfoot oil) - výsledek hezky promazával useň, ale neměl tak příjemnou vůni, tedy tuto látku doporučuji pouze spolu s jiným olejem jako doplňkovou složku v menším poměru, pokud chceme zvýšit výživnou složku výsledné směsi.

e) terpentýnový olej (seženete v prodejnách barvy a laky) – získává se povětšinou z borovic, po kterých typicky voní a jelikož je tekutý je třeba ho dávat menší množství než vazelíny nebo sádla. Výsledné směsi však nebyli zdaleka tak hezky roztíratelné a balzámy se hůře vsakovali do povrchu. Tuto látku doporučuji pouze spolu s jiným olejem jako doplňkovou složku v menším poměru, pokud chceme získat příjemné borovicové aroma.

f) jiné rostlinné oleje – netestováno pro obavu z nestálosti v průběhu času

Byli testovány i dvousložkové směsi, ale obecně byli moc tuhé nebo špatně vsakovali do usně, proto tyto směsi nelze doporučit. Nejvíce použitelná byla směs vosku a terpentýnu 2:1, ale i tak se špatně vsakovala do kůže (tuto směs běžně používají kováři pro natírání a následné opalování kovaných výrobků).

Na závěr doplním, že tyto balzámy slouží k dlouhodobé údržbě kožených výrobků, kde je naším cílem částečná výživa, ale hlavně impregnace povrchu. Pro větší penetraci do výrobku je vhodné je aplikovat opakovaně a případně nahřát fénem nebo opatrně horkovzdušnou pistolí. Pokud bychom měli starý vyschlý kus usně je nejprve nutné ji promastit a k tomu slouží např. čistý paznehtový olej nebo jiné výživové směsi ve formě oleje.